

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о пиву садржан је у члану 97. Став 1. тачка 6. Устава Републике Србије, којим је утвђено да Република Србија уређује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, као и систем обављања делатности.

II. РАЗЛОЗИ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

Закон о пиву (у даљем тексту Закон) предлаже се због важности регулисања и значаја који ова област има у пољопривреди.

У Републици Србији до сада није постојао закон који регулише област производње пива, квалитета и контроле квалитета сировина које се користе у производњи пива и пива, паковање, декларисање и стављање у промет.

Имајући у виду да је по обиму производње и промета пиво изједначено са минералним водама и освежавајућим безалкохолним пићима, као и да је због процената алкохола у себи, присуства угљен-диоксида, специфичног освежавајућег укуса пиво производ који се конзумира током целе године, јасно је да је неопходно да његова производња, квалитет, паковање, декларисање и стављање у промет буде уређено на свеобухватан и савремен начин.

У Републици Србији постоји укупно десет великих производића пива, који константно благо повећавају производњу, од 500 милиона литара у 2002. години до 650 милиона литара у 2008. години. Увоз пива из других земаља је око 16,5 милиона литара годишње.

Продам!

Такође, последњих година уочено је повећање броја такозваних “мини-пивара” – предузетника који се баве производњом пива. Тачан број ових пивара готово је немогуће утврдити, обзиром да не постоји јединствени Регистар производића пива, нити постоје на јединствен начин регулисани услови за бављење овом делатношћу.

Како је процес производње пива веома специфичан, јасно је да захтева и посебне услове које производића треба да испуни, како у погледу уређаја и опреме, тако и посебне услове у погледу стручног кадра.

Такође, имајући у виду да је пиво производ који је намењен људима, са становишта заштите здравља људи неопходно је утврдити услове квалитета, и то како сировина које се користе у његовој производњи, тако и услове квалитета пива као финалног производа.

Поред наведеног, обзиром да је пиво производ са ограниченим роком употребе, за који су потребни контролисани и дефинисани услови чувања и стављања у промет, потребно је утврдити и његове услове чувања и стављања у промет.

Прописи који су до сада примењивали на ову област су подзаконски акти, тј. Правилник о квалитету и другим захтевима за пиво, Правилник о декларисању и означавању упакованих намирница и Правилник о квалитету и другим захтевима за хмель који само делимично регулишу питање квалитета пива као готовог производа, његово паковање и декларисање и само једну сировину која се користи у производњи пива.

Имајући у виду да је сам процес производње пива, у потпуности недефинисан и правно нерегулисан, као и имајући у виду да је пиво један од производа чији се обим производње постепено повећава, јасни су разлози за јединствено уређивање комплетне области.

На основу наведеног чињеничног стања у производњи пива наметнула се потреба за доношењем Закона о пиву са прецизно дефинисаним условима производње и промета у Републици Србији. На тај начин произвођачи пива, правна лица и предузетници ће имати прописана правила производње пива, квалитета сировина и готовог производа, промета, паковања и декларисања, као и дефинисан поступак контроле, производње и промета са тежњом да потрошачи добију производ адекватан декларацији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Овим законом уређују се услови производње пива, квалитет и контрола квалитета сировина које се користе у производњи пива и пива, паковање, декларисање и стављање у промет, као и надзор над спровођењем овог закона.

Поглављем I уређују се основне норме квалитета сировина које се користе у производњи пива и пива, као и услови у погледу паковања и декларисања (члан 2.) и појам пива у смислу овог закона (члан 3.).

Значење појмова поједињих израза коришћених у овом закону у циљу бољег разумевања, и то кроз одређивање значења осам појмова дато је у члану 4. овог закона.

Поглављем II уређена је област производње пива.

Члан 5. прописује да производњом пива може да се бави правно лице и предузетник који је регистрован у Регистар привредних субјеката и који је уписан у Регистар производчика пива који води министарство надлежно за послове пољoprивреде, као и услови које производчач пива мора да испуни у погледу објекта, односно просторија у којима се врши пријем, чување и складиштење сировина са уређајима и опремом који омогућавају одржавање њиховог квалитета, објекта, односно просторија за производњу пива са опремом и уређајима, просторија за пуњење и декларисање, објекта, односно просторија за складиштење готовог производа, објекта, односно просторија за чување репроматеријала

потребних за производњу и пуњење, као и услови које произвођач мора да испуни у погледу стручног кадра.

Испуњеност наведених услова, на захтев производњача утврђује министар ређењем, а решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Упис у Регистар производњача пива, , садржину Регистра производњача пива, обавезу производњача пива да податке који се воде у Регистру пријављује Министарству, као и рок за пријаву промене података, брисање из Регистра производњача пива, као и обавеза производњача пива да води Произвођачку евиденцију са документацијом уређују чл. 6. и 7. овог закона, којима се прописује да се упис у Регистар врши на основу захтева који правно лице и предузетник подноси Министарству, подаци које Регистар садржи, јавност тих података, рок њиховог чувања, као и поступак и разлоги за брисање из Регистра .

Чланом 8. прописана је дужност производњача да води Произвођачку евиденцију која садржи податке о количинама и квалитету употребљених сировина, количини екстракта у основној сладовини и произведеним количинама пива и квалитету за сваки производ посебно, са документацијом која то потврђује, рок у коме се Произвођачка евиденција и пратећа документација чува, као и овлашћење министра да ближе пропише садржину и начин вођења Произвођачке евиденције.

Чланом 9. прописано је да пуњење у оригинално паковање увеженог пива у ринфузном стању може да варши само производњач.

Поглавље III уређује област контроле квалитета сировина које се користе у производњи пива, и самог пива.

Чланом 10. прописано је да производња пива обухвата све технолошке поступке прераде сировина које се користе у производњи пива, набројани су технолошки поступци у производњи пива, као о могућност замене одређеног процента јечменог слада пшеничним сладом, несладованим житарицама или њиховим прерађевинама, производима од скроба и шећера, под условом да је јодна реакција на скроб у пиву негативна, под условом добијања готовог производа прописаног квалитета.

Чланом 11. прописано је да сировине које се користе у производњи пива подлежу обавезному испитивању квалитета у погледу физичких, хемијских и микробиолошких параметара, у складу са овим законом и прописима којима се уређује њихов квалитет, одговорност производњача за квалитет сировина које се користе у производњи пива , као и одговорност увозника за квалитет увежених сировина које се користе у производњи пива.

Чланом 12. прописано је да пиво, пре стављања у промет подлеже обавезному испитивању квалитета у погледу физичких, хемијских и микробиолошких параметара и сензорном оцењивању, у складу са овим законом, као и одговорност производњача пива, односно увозника за квалитет пива у оригиналном паковању, односно одговорност правног лица, односно предузетника који врши промет точеног пива за квалитет точеног пива, ако се утврди да је неодговарајући квалитет настало услед неадекватног складиштења и услова промета.

Чланом 13. прописано је да испитивање квалитета сировина које се користе у производњи пива и пива у погледу физичких, хемијских и микробиолошких параметара и сензорно оцењивање пива врши лабораторија овлашћена од стране Министарства, да министар прописује услове које мора да испуњава лабораторија у погледу техничке и професионалне оспособљености, референтних метода за физичко-хемијске и микробиолошке анализе сировина које се користе у производњи пива и пива, као и сензорног оцењивања пива, начин издавања овлашћења, као и начин и услови за одузимање овлашћења.

Поглављем IV уређена је област паковања и декларисања, где се у члану 14. прописује да се пиво пакује и декларише у складу са происима којима се уређује његов квалитет, паковање и декларисање, да паковање и декларисање пива врши произвођач, односно увозник, да декларација мора бити јасна и читка и да не сме доводити у забуну потрошача.

Поглављем V уређен је промет пива, услови у погледу увоза, извоза, транспорта, складиштења и продаје пива.

Чланом 15. прописано је да се пиво може ставити у промет у оригиналном паковању, а да се изузетно од ове одредбе пиво крајњем потрошачу може нудити и као точено пиво.

Чланом 16. Прописано је да пиво које се увози у Републику Србију мора по квалитету и декларисању да испуњава прописане услове, да се пиво које се увози у ринфузном стању може ставити у промет само у оригиналном паковању, као и да увезено пиво у оригиналном паковању које се нуди крајњем потрошачу мора имати назив увозника пива и наведене све податке из декларације на српском језику, идентичне подацима на оригиналној декларацији.

Чланом 17. прописано је да пиво намењено извозу мора испуњавати услове прописане овим законом, као и да изузетно од ове одредбе пиво намењено извозу може да се производи и извози иако не испуњава услове прописане овим законом, на основу захтева увозника из иностранства и уз сагласност Министарства.

Сваку пошиљку пива при извозу прати уверење о квалитету овлашћене лабораторије, оверено од стране пољопривредног инспектора.

Чланом 18. прописано је да се пиво мора транспортовати, складиштити и продавати на начин који обезбеђује очување физичких, хемијских, микробиолошких, сензорних и других особина.

Поглавље VI се односи на надзор који Министарство врши преко пољопривредних инспектора над применом одредаба овог закона и решавање по жалби на решење пољопривредног инспектора, трошкове испитивања и утврђивања квалитета узорака, у члановима 19, 20, 21, 22. и 23. овог закона.

У Поглављу VII ближе су одређене казнене одредбе за привредни преступ (члан 24), прекршај правног лица (члан 25) и предузетника (члан 26).

Поглавље VIII ближе одређује прелазне одредбе које се односе на дужности и рокове усклађивања правних лица и предузетника са одредбама овог закона (члан 27) важење подзаконских аката (члан 2) и дан ступања на снагу овог закона (члан 25).